

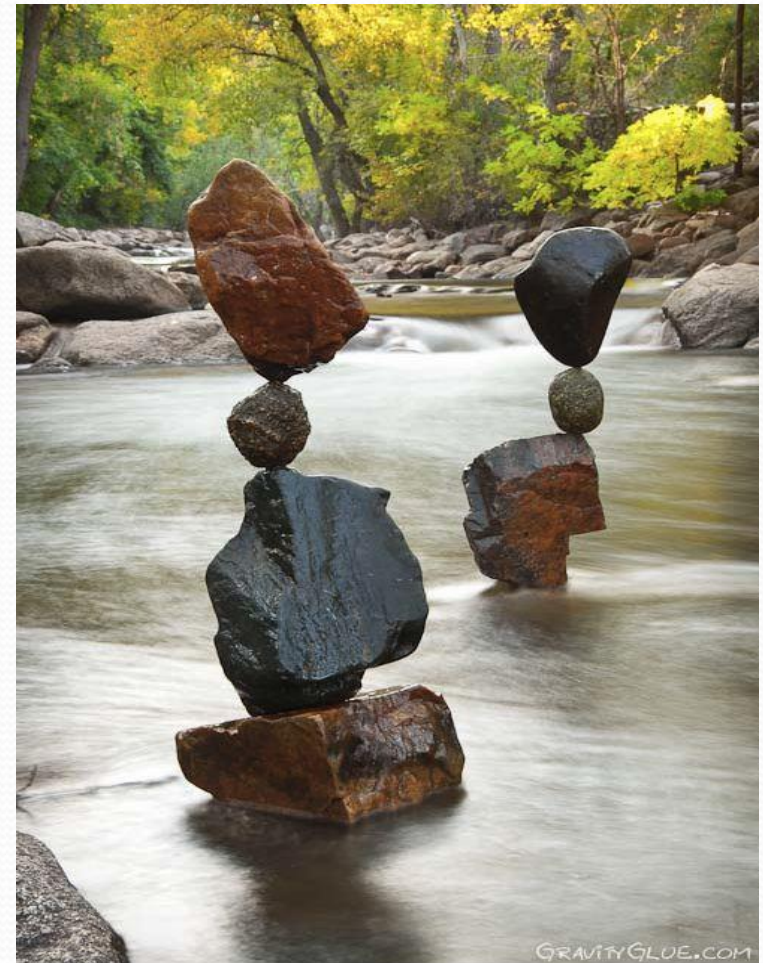

Статті Особливої частини КК України, введені [і не введені] на виконання міжнародних договорів

проф. М. Хавронюк

Стаття?

Конвенція про маркування пластичних вибухових речовин з метою їх виявлення (1 березня 1991 р.), ратифікована Україною згідно з Законом від 03.12.1997 р. № 687/97-ВР, вимагає від кожної Держави-учасниці вжити необхідних заходів для заборони **виготовлення на її території, ввозу на її територію або вивозу з її території немаркованих вибухових речовин.**

Стаття 258

За змістом **Міжнародної конвенції про боротьбу з бомбовим тероризмом** (15 грудня 1997 р.), ратифікованої Україною згідно з Законом від 29.11.2001 р. № 2855-III, будь-яка особа чинить злочин, якщо вона незаконно й умисно доставляє, розміщує, приводить в дію або підриває вибуховий або інший смертоносний пристрій в межах місць громадського користування, державного або урядового об'єкта, об'єкта системи громадського транспорту або об'єкта інфраструктури або таким чином, що це спрямовано проти них:

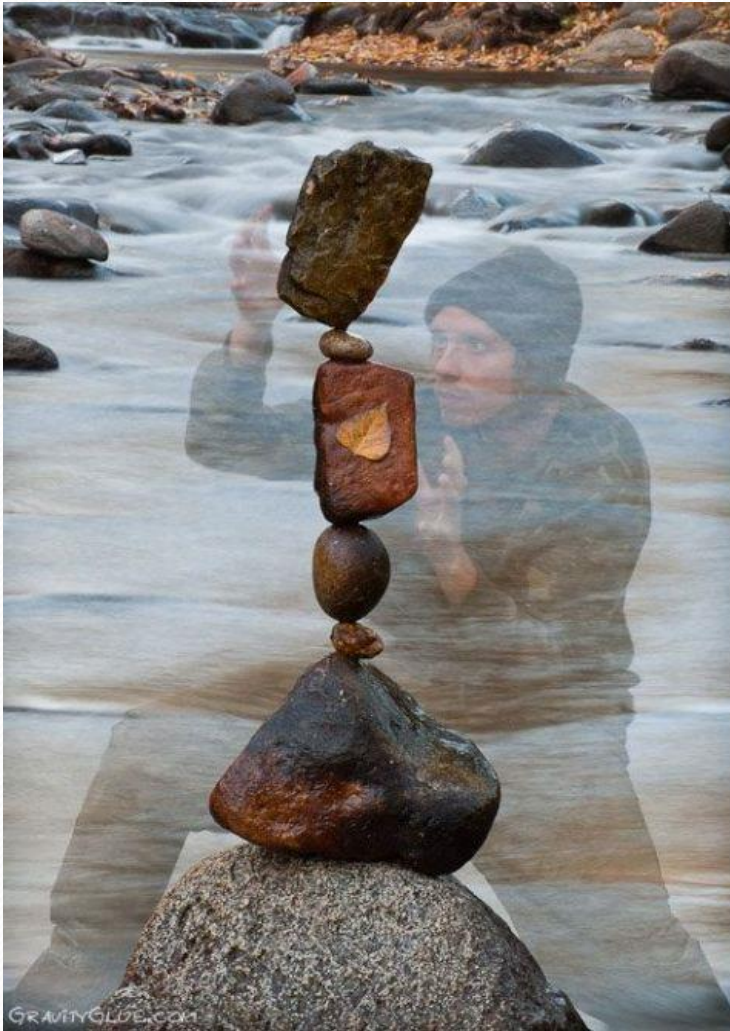
- а) з наміром заподіяти смерть або серйозне каліцтво; або
- б) з наміром вчинити значне руйнування такого місця, об'єкта або системи, коли таке руйнування спричиняє або може спричинити великі економічні збитки.

Стаття 258-5

Відповідно до **Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму** (9 грудня 1999 р.), ратифікованої Україною згідно з Законом від 12.09.2002 р. № 149-IV, будь-яка особа чинить злочин, якщо вона будь-якими методами, прямо чи опосередковано, незаконно та умисно **надає кошти або здійснює їх збір** з наміром, щоб вони використовувались, або при усвідомленні того, що вони будуть використані, повністю чи частково, для вчинення будь-якого діяння:

- 1) яке являє собою злочин відповідно до таких договорів: Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден; Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації; Конвенція про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, в тому числі дипломатичних агентів; Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників; Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу; Протокол про боротьбу з незаконними актами насильства в аеропортах, які обслуговують міжнародну цивільну авіацію; Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства; Протокол про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки стаціонарних платформ, розташованих на континентальному шельфі; Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом;
- 2) спрямованого на те, щоб:
 - викликати смерть будь-якої цивільної особи або будь-якої іншої особи, яка не бере активної участі у воєнних діях в ситуації збройного конфлікту, або
 - заподіяти їй тяжке тілесне ушкодження, -коли мета такого діяння в силу його характеру чи контексту полягає в тому, щоб залякати населення чи змусити уряд чи міжнародну організацію вчинити будь-яку дію або утриматись від неї.

Стаття 278

**Конвенція про боротьбу з
незаконним захопленням
повітряних суден (16 грудня
1970 р., Україна приєдналась до
Конвенції 21.02.1972 р.),
визначила, що вчинює злочин
будь-яка особа, котра на борту
повітряного судна, що
знаходиться у польоті,
незаконно, шляхом насильства
або погрози застосування
насильства, або шляхом будь-
якої іншої форми залякування
захоплює це повітряне судно,
**або здійснює над ним
контроль.****

Статті 259, 267, 276, 277?

Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації (23 вересня 1971 р.), підписана Україною 23.09.1971 р., встановила, що будь-яка особа вчиняє злочин, якщо воно незаконно і умисно:

- 1) **вчинює акт насильства щодо особи, яка перебуває на борту повітряного судна** (крім судна, зайнятого на військовій, митній або поліцейській службі) **в польоті, якщо такий акт може загрожувати безпеці цього судна;**
- 2) **руйнує повітряне судно, яке знаходиться в експлуатації, або заподіює цьому повітряному судну пошкодження, що виводить його з ладу або може загрожувати його безпеки в польоті;**
- 3) **поміщає (або вчинює дії, що призводять до поміщення) на повітряне судно, яке знаходиться в експлуатації, будь-яким способом пристрій чи речовину, що виводить його з ладу, або заподіює йому пошкодження, що може загрожувати його безпеці у польоті;**
- 4) **руйнує або пошкоджує аеронавігаційне устаткування або втручається в його експлуатацію,** якщо будь-який такий акт може загрожувати безпеці повітряних суден у польоті;
- 5) **повідомляє завідомо неправдиві відомості, створюючи тим самим загрозу безпеці повітряного судна в польоті.**

Стаття 277?

Згідно з **Протоколом про боротьбу з незаконними актами насильства в аеропортах, що обслуговують міжнародну цивільну авіацію, який доповнює Конвенцію про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації** (24 лютого 1988 р.), ратифікованим згідно з Указом Президії Верховної Ради УРСР від 14.03.1989 р. № 7247-XI, будь-яка особа вчиняє злочин, якщо вона незаконно і умисно, з використанням будь-якого пристрою, речовини або зброї:

- 1) **вчинює акт насильства щодо особи в аеропорту**, що обслуговує міжнародну цивільну авіацію, яким заподіює або може заподіяти серйозну шкоду здоров'ю або смерть;
- 2) **руйнує або серйозно пошкоджує устаткування і споруди такого аеропорту, або розташовані в аеропорту повітряні судна, що знаходяться в експлуатації, або порушує роботу служб аеропорту**, якщо такий акт загрожує або може загрожувати безпеці в цьому аеропорту.

Стаття 444

Згідно з Конвенцією про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів (14 грудня 1973 р., ратифікована СРСР 26.12.1975 р.), Держави-учасниці зобов'язались розглядати як злочини умисні:

- 1) вбивство, викрадення та інший напад проти особистості чи свободи особи, яка користується міжнародним захистом;**
- 2) насильницький напад на офіційне приміщення, житлове приміщення або транспортні засоби такої особи, що може погрожувати її особистості чи свободі;**
- 3) погроза будь-якого нападу.**

Те саме - Конвенція про охорону персоналу Організації Об'єднаних Націй та зв'язаного з нею персоналу (9 грудня 1994 р.), ратифікована Україною згідно з Законом від 06.07.1995 р. № 267/95-ВР.

Статті 147, 349 і 349-1

Відповідно до Міжнародної конвенції про боротьбу із захопленням заручників (17 грудня 1979 р., Україна приєдналась до Конвенції 19.06.1987 р.), вчиняє злочин будь-яка особа, яка захоплює або утримує іншу особу й **погрожує вбити, завдати пошкодження або продовжувати утримувати іншу особу** ("заручник") для того, щоб примусити третю сторону, а саме: державу, міжнародну міжурядову організацію, будь-яку фізичну, юридичну особу або групу осіб, – здійснити чи утриматись від здійснення будь-якого акту як прямої, так і опосередкованої умови для звільнення заручника.

Стаття?

Міжнародна конвенція про захист усіх осіб від насильницьких зникнень (щодо приєднання до Конвенції із заявами див. Закон № 525-VIII від 17.06.2015).

Для цілей цієї Конвенції насильницьким зникненням вважається арешт, затримання, викрадення чи позбавлення волі в будь-якій іншій формі представниками держави чи особами або групами осіб, які діють з дозволу, за підтримки чи за згодою держави, при подальшій відмові визнати факт позбавлення волі або приховування даних про долю чи місцезнаходження зниклої особи, унаслідок чого цю особу залишено без захисту закону.

Широкопоширена чи систематична практика насильницьких зникнень є злочином проти людства, як його визначено в застосовному міжнародному праві, і тягне за собою наслідки, що передбачені таким застосовним міжнародним правом.

Кожна держава-учасниця вживає необхідних заходів для притягнення до кримінальної відповідальності принаймні:

- a) будь-якої особи, яка **вчиняє акт насильницького зникнення**, наказує, підбурює чи спонукає вчинити його, учиняє замах на його вчинення, є його пособником чи бере участь у ньому;
 - b) начальника, який:
 - i) знав, що підлеглі, які знаходяться під його реальною владою та контролем, скоювали або мали намір учинити злочин насильницького зникнення, або свідомо проігнорував очевидну інформацію, що свідчить про це;
 - ii) ніс реальну відповідальність та здійснював реальний контроль стосовно діяльності, з якою був пов'язаний злочин насильницького зникнення, а також який
 - iii) не вжив усіх необхідних і розумних заходів у рамках його повноважень з метою недопущення або припинення вчинення акту насильницького зникнення або для передачі цього питання до компетентних органів для розслідування та кримінального переслідування
- (статті 2-6).

Статті 262, 265, 265-1, 266 (+)

Згідно з **Конвенцією про фізичний захист ядерного матеріалу** (з березня 1980 р., визнана обов'язковою для України згідно з постановою Верховної Ради України від 5 травня 1993 р. № 3182-XII), правопорушеннями, за які кожною Державою-учасницею у рамках свого національного законодавства з урахуванням їх серйозності встановлюються відповідні покарання, є умисне вчинення таких діянь щодо ядерного матеріалу (термін "ядерний матеріал" визначається у цій Конвенції):

- 1) без дозволу компетентних органів – одержання, володіння, використання, передача, видозмінення, знищення або розпилення ядерного матеріалу, **що спричиняє або може спричинити смерть будь-якої особи або заподіяти їй серйозне каліцтво, або завдати істотної шкоди власності;**
- 2) крадіжка або захоплення шляхом грабежу;
- 3) присвоєння або одержання обманним шляхом;
- 4) вимагання шляхом погрози силою або застосування сили або за допомогою якої-небудь іншої форми залякування;
- 5) погроза: а) використати ядерний матеріал з метою спричинити смерть будь-якої особи або заподіяти їй серйозне каліцтво, або завдати значної шкоди власності; б) викрасти або захопити його шляхом грабежу з метою змусити фізичну або юридичну особу, міжнародну організацію або державу вчинити яку-небудь дію чи утриматися від неї.

Статті 262, 265, 265-1, 266

15 квітня 2005 р. ООН прийнята **Міжнародна конвенція про боротьбу з актами ядерного тероризму** (підписана від імені України 14 вересня 2005 р.). За змістом цієї Конвенції, будь-яка особа вчиняє злочин, якщо вона:

- 1) незаконно і умисно:
 - a) володіє радіоактивним матеріалом або виготовляє пристрій чи володіє ним: i) з наміром заподіяти смерть чи серйозне каліцтво; або ii) з наміром завдати істотної шкоди власності чи навколишньому середовищу;
 - b) використовує радіоактивний матеріал чи пристрій будь-яким чином або використовує чи ушкоджує ядерний об'єкт таким чином, що відбувається вивільнення або створюється небезпека вивільнення радіоактивного матеріалу: i) з наміром заподіяти смерть чи серйозне каліцтво; або ii) з наміром завдати істотної шкоди власності чи навколишньому середовищу; або iii) з наміром змусити фізичну чи юридичну особу, міжнародну організацію чи державу вчинити яку-небудь дію чи утриматися від неї (п. 1 ст. 2);
- 2): a) погрожує вчинити злочин, зазначений в пункті 1-b цієї статті, причому є ознаки, що вказують на реальність цієї погрози; або
b) незаконно і умисно вимагає радіоактивний матеріал, пристрій чи ядерний об'єкт, прибігаючи при цьому до погрози за обставин, що вказують на реальність цієї погрози, або до застосування сили (п. 2 ст. 2).

Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, затверджена Законом від 18 березня 2004 р.

А. Первинне законодавство: 1) Договір про заснування Європейського економічного співтовариства 1957 р. (з 1993 року – Договір про заснування Європейського співтовариства), Договір про заснування Європейського співтовариства з атомної енергії 1957 р. (установчі договори) з наступними змінами, внесеними Маастрихтським, Амстердамським та Ніццьким договорами, а також актами про приєднання; 2) Договір про Європейський Союз 1992 р., зі змінами, внесеними Амстердамським та Ніццьким договорами, а також договорами про приєднання; 3) Договір про злиття 1965 року; 4) акти про приєднання нових держав-членів;

Б. Вторинне законодавство:

- 1) регламент;
- 2) директива;
- 3) рішення;
- 4) рекомендація або висновок;
- 5) джерело права у формі міжнародної угоди;
- 6) загальний принцип права Європейського співтовариства;
- 7) рішення Європейського суду;
- 8) спільна стратегія у сфері спільної зовнішньої політики та політики безпеки;
- 9) спільні дії в рамках спільної зовнішньої політики та політики безпеки;
- 10) спільна позиція у сфері спільної зовнішньої політики та політики безпеки;
- 11) рамкове рішення щодо гармонізації законодавства, спільна позиція або рішення, прийняті в контексті положень Договору про Європейський Союз про співробітництво правоохоронних та судових органів у кримінальних справах (стаття 34 Договору про Європейський Союз);
- 12) загальне положення або принцип у сфері спільної зовнішньої політики та політики безпеки.

Стаття 232-1

Директива Ради ЄС "Про координацію регулювання інсайдерських операцій" (89/592/ЄЕС, 13 листопада 1989 р.).

Директива забороняє інсайдерам здійснювати операції з цінними паперами на основі інсайдерської інформації, передавати цю інформацію іншим особам, рекомендувати іншим особам на основі такої інформації здійснювати операції з цінними паперами.

Директива містить вимогу про встановлення у національному законодавстві кримінально-правових санкцій (ст. 13).

Рамкове рішення Ради ЄС "Про боротьбу з тероризмом" (2002/475/JAI від 13 червня 2002 р.)

Згідно зі ст. 1, кожна держава-член повинна визнати як терористичні злочини, коли ці діяння за своїм характером або в силу обстановки здатні завдати серйозної шкоди країні або міжнародній організації і відбуваються з метою:

- серйозно залякати населення або
 - неправомірним чином змусити публічну владу чи міжнародну організацію вчинити яку-небудь дію або утриматися від її вчинення, або
 - серйозно дестабілізувати чи зруйнувати основні політичні, конституційні, економічні чи соціальні структури країни чи міжнародної організації:
- a) посягання на життя людей, здатні спричинити смерть;
 - b) тяжкі посягання на здоров'я особи;
 - c) викрадення людини або захоплення заручника;
 - d) великі руйнування урядової чи публічної споруди, транспортної системи, **інфраструктури, включаючи інформаційну систему, стаціонарної платформи, розташованої на континентальному шельфі, місця громадського користування або приватної власності**, коли ці діяння здатні викликати небезпеку для життя людей або нанести значні економічні збитки;
 - e) захоплення повітряних, морських суден, **інших засобів громадського чи вантажного транспорту**;
 - f) виготовлення, володіння, придбання, перевезення, постачання або використання вогнепальної зброї, вибухових речовин, ядерних, біологічних чи хімічних боеприпасів, а також **(щодо біологічних і хімічних боеприпасів) проведення заходів щодо їх дослідження і розробки**;
 - g) вивільнення у навколишнє середовище небезпечних речовин або **спроба викликати пожежу, повінь, вибух, якщо в результаті цього створюється небезпека для життя людей**;
 - h) **порушення або тимчасове припинення постачання води, електроенергії чи будь-якого іншого природного ресурсу, що має життєво важливе значення**, у результаті чого створюється небезпека для життя людей;
 - i) погроза здійснити одне з діянь, перерахованих у пунктах "a" – "h".

...

Кожна держава-член повинна вжити необхідних заходів з метою криміналізувати такі умисні дії (§ 1 ст. 2):

- а) керівництво терористичною групою;
- б) участь у діяльності терористичної групи, у т. ч. шляхом надання їй інформації або матеріальних засобів, або шляхом фінансування будь-яким способом її діяльності, коли особа знає про те, що подібна участь буде сприяти злочинній діяльності терористичної групи (§ 2 ст. 2).

Стаття 3 зобов'язує кожну державу-члена визнати злочинами, пов'язаними з терористичною діяльністю, такі:

- а) **крадіжка** за обтяжуючих обставин, вчинена з метою здійснити яке-небудь з діянь, перерахованих у ст. 1;
- б) **вимагання** з метою здійснити яке-небудь з діянь, перерахованих у ст. 1;
- с) **складання фальшивих адміністративних документів** з метою здійснити яке-небудь з діянь, перерахованих у пунктах “а”–“h” ст. 1, а також у пункті “b” ст. 2.

Статті 258-1 – 258-4 та ін.

Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму (ратифіковано з заявами і застереженнями Законом №54-V від 31.07.2006).

Стаття 5. Публічне підбурювання до вчинення терористичного злочину

Стаття 6. Залучення до тероризму

Стаття 7. Навчання тероризму

Для цілей цієї Конвенції термін "терористичний злочин" означає будь-який із злочинів, викладених і визначених в одному з договорів, перелік яких наведено в Додатку.

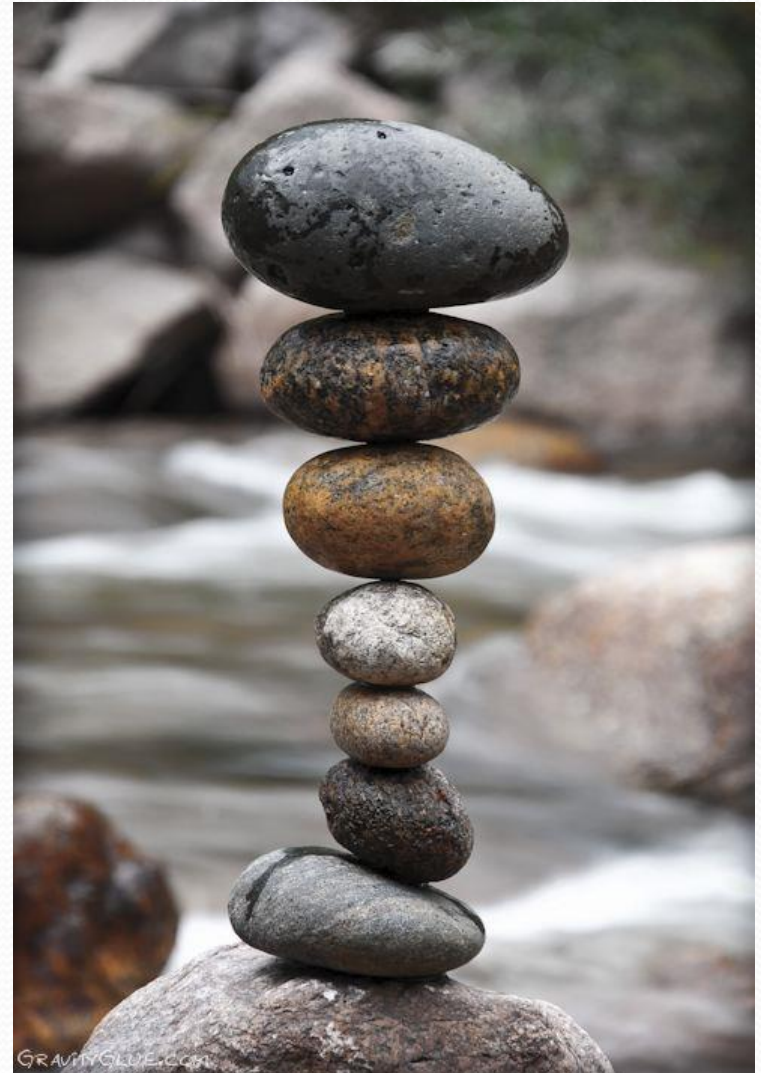
Додаток.

1. Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден, Гаага, 16 грудня 1970 р.
2. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації, Монреаль, 23 вересня 1971 р.
3. Конвенція про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів, Нью-Йорк, 14 грудня 1973 р.
4. Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників, Нью-Йорк, 17 грудня 1979 р.
5. Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу, Відень, 3 березня 1980 р.
6. Протокол про боротьбу з незаконними актами насильства в аеропортах, які обслуговують міжнародну цивільну авіацію, Монреаль, 24 лютого 1988 р.
7. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства, Рим, 10 березня 1988 р.
8. Протокол про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки стаціонарних платформ, розташованих на континентальному шельфі, Рим, 10 березня 1988 р.
9. Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом, Нью-Йорк, 15 грудня 1997 р.
10. Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму, Нью-Йорк, 9 грудня 1999 р.

Стаття 447

У Міжнародній конвенції про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчанням найманців (4 грудня 1989 р.), ратифікованій постановою Верховної Ради України від 14.07.1993 р. № 3381-XII, визначено термін "найманець" і встановлено, що вчинює злочин:

- 1) найманець, який безпосередньо бере участь у воєнних або спільних насильницьких діях, а також будь-яка особа, яка:
- 2) вербує, використовує, фінансує або навчає найманців.

Стаття 446

Конвенція про відкрите море (29 квітня 1958 р., ратифікована Україною 20.10.1960 р.). У ст. 15 Конвенції визначено, що є піратством:

- 1) будь-який неправомірний акт насильства, затримання або грабежу, вчинений з особистими цілями екіпажем або пасажирями приватного судна **або приватного літального апарата** і спрямований: а) у відкритому морі проти якого-небудь іншого судна **або літального апарата** або проти осіб або майна, що знаходяться на їх борту; б) проти якого-небудь судна **або літального апарата**, осіб або майна в місці, що знаходиться за межами юрисдикції будь-якої держави;
- 2) будь-який акт добровільної участі у використанні якого-небудь судна **або літального апарата**, якщо той, хто цей акт вчинює, усвідомлює, що це судно або **цей літальний апарат** є піратським.

Судно або літальний апарат вважаються піратським судном або піратським літальним апаратом, якщо вони використовуються особами, які мають над ними владу, для вчинення зазначених дій (ст. 17).

Піратські дії, що вчинюються військовим судном, державним судном або державним літальним апаратом, екіпаж якого підняв заколот і захопив владу над цим судном або літальним апаратом, прирівнюються до дій, вчиненим приватним судном (ст. 16).

Те саме - **Конвенція ООН з морського права** (10 грудня 1982 р.), ратифікована Україною згідно з Законом від 03.06.1999 р. № 728-XIV.

Статті 259, 267, 277, 446

Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства (10 березня 1988 р.), ратифікована згідно з постановою Верховної Ради України від 17.12.1993 р. № 3735-XII, (ст. 3) визначає, що будь-яка особа вчинює злочин, якщо незаконно і умисно:

- 1) захоплює судно або здійснює контроль над ним силою чи загрозою сили, або шляхом будь-якої іншої форми залякування;
- 2) вчинює акт насильства проти осіб на борту судна, якщо цей акт може загрожувати безпечному плаванню даного судна;
- 3) руйнує судно або спричиняє судну чи його вантажу пошкодження, яке може загрожувати безпечному плаванню даного судна;
- 4) розміщує або вчинює дії з метою розміщення на борту судна яким би то не було чином пристрій чи речовину, яка може зруйнувати це судно, завдавати цьому судну чи його вантажу пошкодження, що загрожує чи може загрожувати безпечному плаванню даного судна;
- 5) руйнує морське навігаційне обладнання чи завдає йому серйозні пошкодження, чи **створює серйозні перешкоди в його експлуатації**, якщо будь-який такий акт може загрожувати безпечному плаванню судна;
- 6) повідомляє завідомо брехливі відомості, створюючи цим загрозу безпечному плаванню судна;
- 7) наносить рану будь-якій особі чи вбиває її в зв'язку з вчиненням чи спробою вчинення якого-небудь із злочинів, зазначених вище.

Стаття?

Згідно з **Протоколом про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки стаціонарних платформ, розташованих на континентальному шельфі** (10 березня 1988 р.), ратифікованим згідно з постановою Верховної Ради України від 17.12.1993 р. № 3735-XII, будь-яка особа вчиняє злочин, якщо вона незаконно і умисно:

- 1) захоплює **стаціонарну платформу** (термін "стаціонарна платформа" означає штучний острів, установку або споруду, постійно закріплені на морському дні для розвідки або розробки ресурсів чи для інших економічних цілей) або здійснює контроль над нею силою, загрозою сили або шляхом іншої форми залякування;
- 2) вчинює акт насильства проти особи на стаціонарній платформі, якщо цей акт може загрожувати її безпеці;
- 3) руйнує стаціонарну платформу або завдає їй пошкодження, яке може загрожувати її безпеці;
- 4) розміщує (або вчиняє дії для розміщення) на стаціонарній платформі пристрій чи речовину, яка може зруйнувати цю стаціонарну платформу або створити загрозу для її безпеки;
- 5) наносить рану будь-якій особі чи вбиває її у зв'язку з вчиненням чи спробою вчинення якого-небудь із зазначених вище злочинів.

Статті 284 і 285

Конвенція про відкрите море (29 квітня 1958 р., ратифікована Україною 20.10.1960 р.) визначає, що кожна держава покладає обов'язки на капітана будь-якого судна, що плаває під її прапором, якщо капітан може це зробити, не піддаючи серйозній небезпеці судно, екіпаж або пасажирів:

- 1) надати допомогу будь-якій виявленій у морі особі, якій загрожує загибель;
- 2) йти з усією можливою швидкістю на допомогу тим, хто гине, якщо йому повідомлено, що вони потребують допомоги, і на таку дію з його боку можна розумно розраховувати;
- 3) після зіткнення надати допомогу іншому судну, його екіпажу і його пасажирам і, оскільки це можливо, повідомити цьому іншому судну найменування свого судна, порт його реєстрації і найближчий порт, у який воно зайде (ст. 12).

Однак, до кримінальної відповідальності за невиконання цих обов'язків капітан судна може бути притягнутий тільки владою держави прапора або тієї держави, громадянином якої він є (ст. 11). Місцем вчинення такого злочину є тільки "відкрите море" (ст. 1).

Те саме - **Конвенція ООН з морського права** (10 грудня 1982 р.), ратифікована Україною згідно з Законом від 03.06.1999 р. № 728-XIV.

Стаття 135

Положення ст. 31 **Конвенції про дорожній рух** (8 листопада 1968 р., з поправками від 3 березня 1993 р.), яка набула чинності для України 21.05.1977 р., стали визначальними для встановлення у кримінальних законах багатьох країн континентальної Європи кримінальної відповідальності за залишення водієм місця дорожньо-транспортної події.

Згідно з цією статтею, водій або будь-який інший користувач дороги, причетний до дорожньо-транспортної події, в результаті якої є поранені або убиті, зобов'язаний, зокрема:

- а) сповістити про це в службу дорожнього руху і, якщо остання не дозволяє залишити місце події або якщо він не повинен допомогти пораненим або одержати медичну допомогу сам, повернутися до місця події або залишатися на місці до прибуття співробітників служби дорожнього руху, а також уникати в тій мірі, у який це не впливає на безпеку руху, змінювати що-небудь на місці події або знищувати сліди, що можуть бути корисними для встановлення відповідальності;
- б) на вимогу інших осіб, причетних до дорожньо-транспортної події, назвати себе.

Стаття?

Конвенція про відкрите море (29 квітня 1958 р., ратифікована Україною 20.10.1960 р.). Ст. 27 пропонує кожній державі визнати кримінально караними діями **розрив або пошкодження підвідного кабелю у відкритому морі яким-небудь судном**, що плаває під її прапором, або якою-небудь особою, підлеглою її юрисдикції, вчинені умисно або в силу злочинної недбалості таким чином, що можуть перервати або утруднити телеграфний чи телефонний зв'язок, а так само **розрив або пошкодження підвідного трубопроводу чи високовольтного кабелю** за аналогічних обставин.

Це не стосується лише розриву або пошкодження, вчинених особою з правомірною метою порятунку свого життя чи свого судна, після прийняття всіх запобіжних заходів для запобігання такого розриву або пошкодження.

Конвенція ООН з морського права (10 грудня 1982 р.), ратифікована Україною згідно з Законом від 03.06.1999 р. № 728-XIV.

У ст. 113 визначаються як карані діяння **розрив або пошкодження підводного кабелю** у відкритому морі, які вчинюються умисно чи в силу злочинної недбалості і можуть спричинити перерву або утруднення телеграфного чи телефонного зв'язку, а так само **розрив або пошкодження** за аналогічних обставин **підводного трубопроводу чи високовольтного кабелю**.

Стаття 149?

Конвенція ООН з морського права (10 грудня 1982 р.), ратифікована Україною згідно з Законом від 03.06.1999 р. № 728-XIV.

У ст. 99 Конвенції передбачено, що кожна держава вживає ефективних заходів для покарання за **перевезення рабів на судах**, які мають право плавати під її прапором.

Стаття 232?

Конвенцією МОП про інспекції праці в промисловості і торгівлі (№ 81, 11 липня 1947 р.), ратифікованою Україною згідно з Законом від 08.09.2004 р. № 1985-IV, інспекторам праці ставиться в обов'язок, у т.ч. під загрозою кримінальних санкцій, **не розголошувати, навіть після відходу з посади, виробничих або комерційних таємниць** або ж виробничих процесів, з якими вони могли ознайомитися при здійсненні своїх функцій (ст. 15).

Стаття?

Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності (15 листопада 2000 р.), ратифікована Україною згідно з Законом від 04.02.2004 р. № 1433-IV визначає термін "**організована злочинна група**". Це структурно оформлена група в складі трьох або більше осіб, що існує протягом певного періоду і діє узгоджено з метою вчинення одного або декількох *серйозних злочинів або злочинів, визнаних такими відповідно до цієї Конвенції*, для того, щоб одержати, прямо або посередньо, фінансову або іншу матеріальну вигоду.

При цьому ознаки, з яких складається цей термін, також отримали своє визначення. Так: "структурно оформлена група" – це група, яка не була випадково утворена для негайного вчинення злочину і в якій не обов'язково формально визначені ролі її членів, обговорений безперервний характер членства або створена розвинута структура (ст. 3).

Держави-учасниці зобов'язались визнати як кримінально карані такі умисні діяння, зокрема:

- 1) **змова** з одним або декількома особами щодо вчинення серйозного злочину, що переслідує мету, прямо чи посередньо пов'язану з одержанням фінансової або іншої матеріальної вигоди;
- 2) **активна участь особи**, яка усвідомлює мету і загальну злочинну діяльність організованої злочинної групи, або її наміри вчинити відповідні злочини, у: а) злочинній діяльності організованої злочинної групи; б) інших видах діяльності організованої злочинної групи, усвідомлюючи, що її участь сприятиме досягненню вищезгаданої злочинної мети;
- 3) **організація, керівництво, пособництво, підбурювання, сприяння або надання порад** щодо серйозного злочину, вчиненого за участю організованої злочинної групи.

...

Спільними діями "Про визнання злочином участі в злочинній організації на території держав-членів Європейського Союзу" (98/733/ЮВС від 21 грудня 1998 р.) ухвалено, зокрема, що злочинна організація має означати структуровану асоціацію, яка:

- а) існує впродовж періоду часу;
- б) складається з більш ніж двох осіб;
- в) діє сплановано з метою вчинення злочинів, що караються позбавленням волі на максимальний строк, принаймні, чотири роки або більш серйозними покараннями, незалежно від того, чи ці злочини є остаточною метою, або вчинені з метою отримання матеріальної вигоди та, де це можливо, протиправного впливу на діяльність органів влади (ч. 1 ст. 1); злочини, зазначені в ч. 1, включають і ті, що зазначені в ст. 2 Конвенції про Європол та в Додатку до неї (йдеться, зокрема, про тероризм, незаконну торгівлю наркотиками та інші серйозні форми міжнародної злочинності) (ч. 2 ст. 1).

Кожна держава-член має забезпечити, щоб карались діяння будь-якої особи, яка з наміром та зі знанням мети і загальної злочинної діяльності організації або наміру організації вчинити згадані злочини, активно бере участь у:

- а) злочинній діяльності організації, яка підпадає під дію ст. 1, навіть коли особа не брала участі безпосередньо у виконанні цих злочинів та, відповідно до загальних принципів кримінального права цієї держави-члена, навіть коли такі злочини не було фактично вчинені;
- б) іншій діяльності організації, знаючи, що її участь сприятиме досягненню результатів кримінальної діяльності організації.

Стаття?

Згідно з **Протоколом проти незаконного ввозу мігрантів по суші, морю і повітря, що доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності** (15 листопада 2000 р.), кожною Державою-учасницею мають бути криміналізовані вчинені умисно і з метою одержати, прямо або посередньо, фінансову або іншу матеріальну вигоду:

- 1) **незаконне ввезення мігрантів;**
- 2) вчинені з метою створення умов для незаконного ввезення мігрантів: а) виготовлення підробленого документа на в'їзд/виїзд або посвідчення особи; б) придбання або надання такого документа або володіння ним; в) **надання будь-якій особі, яка не є громадянином відповідної держави або не проживає постійно на її території, можливості знаходитися в цій державі без дотримання необхідних вимог для законного перебування** в ній шляхом використання зазначених вище документів або будь-яких інших незаконних засобів.

Стаття?

Директива Ради ЄС "Про встановлення визначення для допомоги незаконному в'їзду, транзиту і перебуванню" (2002/90/ЄС від 28 листопада 2002 р.) зобов'язала держав-членів до 5 грудня 2004 р. криміналізувати діяння, що полягає в умисній і на порушення законодавства держави-члена допомозі особі, яка не належить до громадянства цієї держави:

- а) проникнути на його територію або здійснити транзитний проїзд через неї;
- б) **залишатися на його території** (у цьому випадку обов'язковою ознакою діяння є корислива мета).

Держава-член може не криміналізувати діяння, визначене в п. "а", коли метою його вчинення було надання гуманітарної допомоги зацікавленій особі (ст. 1).

Статті 368, 368-3, 368-4, 369-2, 191, 209...

Конвенція ООН проти корупції (31 жовтня 2003 р.) пропонує визнати як кримінально карані такі умисні діяння:

- 1) підкуп національних (іноземних) публічних посадових осіб: а) обіцянка, пропозиція або надання публічній посадовій особі, особисто або через посередників, якої-небудь неправомірної переваги для самої посадової особи або іншої фізичної чи юридичної особи, для того щоб ця посадова особа вчинила яку-небудь дію або бездіяльність при виконанні своїх посадових обов'язків; б) вимагання або прийняття публічною посадовою особою, особисто або через посередників, якої-небудь неправомірної переваги для самої посадової особи або іншої фізичної чи юридичної особи, для того щоб ця посадова особа вчинила яку-небудь дію або бездіяльність при виконанні своїх посадових обов'язків;
- 2) розкрадання, неправомірне присвоєння **або інше нецільове використання** публічною посадовою особою з метою одержання вигоди для себе самої або іншої фізичної чи юридичної особи якого-небудь майна, публічних чи приватних коштів, цінних паперів, будь-якого іншого коштовного предмета, що перебувають у веденні цієї публічної посадової особи в силу її службового становища;
- 3) зловживання впливом у корисливих цілях: а) обіцянка, пропозиція або надання публічній посадовій особі чи будь-якій іншій особі, особисто або через посередників, якої-небудь неправомірної переваги, для того щоб ця публічна посадова особа або така сама інша особа зловжила своїм дійсним або гаданим впливом з метою одержання від адміністрації або публічного органа Держави-учасника якої-небудь неправомірної переваги для первісного ініціатора таких дій або будь-якої іншої особи; б) вимагання або прийняття публічною посадовою особою чи будь-якою іншою особою, особисто або через посередників, якої-небудь неправомірної переваги для себе самого або для іншої особи, для того щоб ця публічна посадова особа або така сама інша особа зловжила своїм дійсним або гаданим впливом з метою одержання від адміністрації або публічного органа Держави-учасника якої-небудь неправомірної переваги;

-
- 4) **зловживання службовими повноваженнями або службовим становищем, тобто здійснення якої-небудь дії або бездіяльності на порушення законодавства публічною посадовою особою при виконанні своїх функцій з метою одержання якої-небудь неправомірної переваги** для себе самого або іншої фізичної чи юридичної особи;
 - 5) **незаконне збагачення, тобто значне збільшення активів публічної посадової особи, що перевищує її законні доходи, які вона не може розумним чином обґрунтувати;**
 - 6) підкуп у приватному секторі – вчинені в ході економічної, фінансової або комерційної діяльності: а) обіцянка, пропозиція або надання, особисто або через посередників, якої-небудь неправомірної переваги будь-якій особі, що керує роботою організації приватного сектора або працює, у будь-якій якості, у такій організації, для самої такої особи або іншої особи, для того щоб ця особа вчинила, на порушення своїх обов'язків, яку-небудь дію чи бездіяльність; б) вимагання або прийняття, особисто або через посередників, якої-небудь неправомірної переваги будь-якою особою, що керує роботою організації приватного сектора або працює, у будь-якій якості, у такій організації, для самої такої особи або іншої особи, для того щоб ця особа вчинила, на порушення своїх обов'язків, яку-небудь дію чи бездіяльність;
 - 7) вчинені в ході економічної, фінансової або комерційної діяльності розкрадання особою, що керує роботою організації приватного сектора або працює, у будь-якій якості, у такій організації, якого-небудь майна, приватних коштів, цінних паперів або будь-якого іншого коштовного предмета, що знаходяться у веденні цієї особи в силу її службового становища;

-
- 8) відмивання доходів від злочинів: а) конверсію або переведення майна, якщо відомо, що таке майно являє собою доходи від злочинів, з метою приховання або утаювання злочинного джерела цього майна або з метою надання допомоги будь-якій особі, яка бере участь у вчиненні основного правопорушення, для того щоб вона могла ухилитися від відповідальності за свої діяння; приховання або утаювання справжнього характеру, джерела, місцезнаходження, способу розпорядження, переміщення, прав на майно або його приналежність, якщо відомо, що таке майно являє собою доходи від злочинів; б) за умови дотримання основних принципів своєї правової системи – придбання, володіння або використання майна, якщо в момент його одержання відомо, що таке майно являє собою доходи від злочинів; участь, причетність або вступ у змову з метою вчинення відмивання доходів, замах на його вчинення, а також пособництво, підбурювання, сприяння або давання порад при його вчиненні;
- 9) вчинені після закінчення будь-якого зі злочинів, визнаних такими цією Конвенцією, без участі в їх вчиненні, приховування або безперервне утримання майна, якщо відповідній особі відомо, що таке майно отримане в результаті вказаних злочинів;
- 10) перешкоджання здійсненню правосуддя: а) застосування фізичної сили, погроз чи залякування або обіцянка, пропозиція чи надання неправомірної переваги з метою схилення до давання неправдивих показань або втручання в процес давання показань, або представлення доказів у ході провадження у справі про злочини, визнані такими цією Конвенцією; б) застосування фізичної сили, погроз або залякування з метою втручання у виконання посадових обов'язків посадовою особою судових чи правоохоронних органів у ході провадження у справі про злочини, визнані такими цією Конвенцією.

Статті 368, 368-3, 368-4, 369-2, 191, 209...

Відповідно до глави II **Конвенції РЄ про корупцію у контексті кримінального права** (ETS 173, 27 січня 1999 р.), кожна Сторона вживає необхідних заходів для визнання у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями таких дій:

- давання хабара національним державним посадовим особам – умисне обіцяння, пропонування чи давання будь-якою особою прямо чи опосередковано будь-якої неправомірної вигоди будь-яким державним посадовим особам, для них особисто чи для інших осіб, **з метою заохочення** їх до виконання чи невиконання наданих їм повноважень (ст. 2);
- одержання хабара національними державними посадовими особами – умисне вимагання чи одержання будь-якими державними посадовими особами прямо чи опосередковано будь-якої неправомірної вигоди, для них особисто чи для інших осіб, або прийняття пропозиції чи обіцянки такої вигоди з метою виконання чи невиконання наданих їм повноважень (ст. 3);
- хабарництво членів національних представницьких органів – дії, згадані у статтях 2 і 3, **вчинені членом будь-якого національного представницького органу, який здійснює законодавчі або виконавчі повноваження** (ст. 4);
- хабарництво іноземних державних посадових осіб – дії, згадані у статтях 2 і 3, вчинені державною посадовою особою будь-якої іншої держави (ст. 5);
- хабарництво членів іноземних представницьких органів – дії, згадані у статтях 2 і 3, вчинені членом будь-якого представницького органу, який здійснює законодавчі або виконавчі повноваження у будь-якій іншій державі (ст. 6);
- давання хабара у приватному секторі – вчинені умисно під час здійснення підприємницької діяльності обіцяння, пропонування або давання прямо чи опосередковано будь-якої неправомірної вигоди особам, які обіймають керівні посади у приватних підприємствах або працюють на них у будь-якій якості, для них особисто чи для інших осіб, **з метою заохочення** їх до виконання чи невиконання наданих їм повноважень **на порушення їхніх обов'язків** (ст. 7);
- одержання хабара у приватному секторі – вчинені умисно під час здійснення підприємницької діяльності вимагання чи одержання прямо чи опосередковано особами, які обіймають керівні посади у приватних підприємствах або працюють на них у будь-якій якості, будь-якої неправомірної вигоди чи обіцянки такої вигоди для них особисто чи для інших осіб або прийняття пропозиції чи обіцянки такої вигоди **з метою заохочення** їх до виконання чи невиконання наданих їм повноважень **на порушення їхніх обов'язків** (ст. 8);

... + СТ. 358?

- хабарництво посадових осіб міжнародних організацій – дії, згадані у статтях 2 і 3, вчинені посадовою особою чи іншим контрактним співробітником, за змістом положень про персонал, будь-якої міждержавної міжнародної чи наднаціональної організації чи органу, членом якого є відповідна Сторона, та будь-якою відрядженою чи не відрядженою особою, яка здійснює повноваження, що відповідають повноваженням таких посадових осіб або співробітників (ст. 9);
- хабарництво членів міжнародних парламентських асамблей – дії, згадані у статті 4, вчинені членами парламентських асамблей міжнародних або наднаціональних організацій, членом яких є відповідна Сторона (ст. 10);
- хабарництво суддів й посадових осіб міжнародних судів – дії, згадані у статтях 2 і 3, вчинені будь-якими особами, що обіймають судові посади, або посадовими особами будь-якого міжнародного суду, юрисдикцію якого визнала відповідна Сторона (ст. 11);
- посередництво – умисне обіцяння, пропонування або давання прямо чи опосередковано будь-якої неправомірної вигоди будь-якій особі, яка заявляє чи підтверджує, що вона може за винагороду зловживати впливом на прийняття рішень будь-якою особою, згаданою у статтях 2, 4–6 і 9–11, незалежно від того, що така неправомірна вигода призначена для неї особисто чи для іншої особи, а також вимагання, одержання або прийняття пропозиції чи обіцянки такої вигоди у винагороду за такий вплив **незалежно від того, чи такий вплив дійсно здійснюється, чи призводить до бажаного результату** (ст. 12);
- відмивання доходів, отриманих від правопорушень, пов'язаних із корупцією, – дії, що згадуються у пунктах 1 і 2 статті 6 Конвенції РЄ про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, якщо головне правопорушення охоплює будь-яке із кримінальних правопорушень, передбачених у статтях 2–12 цієї Конвенції (за винятком, коли відповідна Сторона не вважає такі правопорушення тяжкими для цілей свого законодавства, що стосується відмивання грошей) (ст. 13);
- **правопорушення, пов'язані із бухгалтерським обліком** – умисні дії чи бездіяльність з метою вчинення, приховування чи маскуванню правопорушень, згаданих у статтях 2–12 (якщо Сторона не зробила відповідного застереження чи відповідної заяви): **а) виписування чи використання рахунку або будь-якого іншого облікового документа чи запису, що містить недостовірну чи неповну інформацію; б) незаконне оформлення запису про сплату** (ст. 14).

Стаття 199

У Міжнародній конвенції по боротьбі з підробкою грошових знаків (20 квітня 1929 р., ратифікована СРСР 03.05.1931 р.) зазначено, що повинні каратися як злочини:

- 1) будь-які обманні дії по виготовленню **або зміні** грошових знаків (паперові гроші, включаючи банкові білети, і металева монета, що мають ходіння в силу закону – як національні, так і іноземні);
- 2) збут підроблених грошових знаків;
- 3) дії, спрямовані на збут, ввезення в країну, одержання або **добування для** себе підроблених грошових знаків, **за умови, що їх підроблений характер був відомим;**
- 4) **обманні дії по виготовленню, одержанню або придбанню для себе знарядь чи інших предметів, призначених для виготовлення підроблених грошових знаків або для зміни грошових знаків.**

Стаття 209

Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму (Конвенцію ратифіковано з заявами і застереженнями Законом № 2698-VI від 17.11.2010).

Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання злочинними відповідно до її внутрішнього законодавства у випадку умисного вчинення:

- a) перетворення або передачі майна, з усвідомленням того, що таке майно є доходом, з метою приховування або маскуванню незаконного походження майна або з метою сприяння будь-якій особі, причетній до вчинення предикатного злочину, в уникненні правових наслідків її дій;
 - b) приховування або маскуванню справжнього характеру, джерела, місцезнаходження, стану, переміщення, прав стосовно майна або власності на нього, з усвідомленням того, що таке майно є доходом;
- та, з урахуванням її конституційних принципів і основних засад її правової системи;
- c) набуття майна, володіння ним або його використання, з усвідомленням під час одержання того, що таке майно є доходом;
 - d) участі у вчиненні, об'єднання або змови з метою вчинення, замаху на вчинення, пособництва, підмови, сприяння й надання порад стосовно вчинення будь-якого зі злочинів, установлених відповідно до цієї статті.

Стаття 209

Директивою 2001/97/ЄС Європейського Парламенту і Ради ЄС дано визначення поняття "відмивання грошей". Згідно з ст. 1, воно означає умисну поведінку, змістом якої є:

- обмін або передача власності, якщо відомо, що така власність виникла в результаті кримінальної діяльності чи участі в подібній діяльності з метою приховування або маскуванню незаконного походження власності чи сприяння будь-якій особі, яка здійснює подібну діяльність, ухилитися від юридичних наслідків своїх дій;
- приховування або маскуванню справжньої природи, джерела, місцезнаходження, розміщення, руху, прав щодо власності чи прав на власність, якщо відомо, що така власність виникла в результаті кримінальної діяльності або участі в подібній діяльності;
- придбання, володіння або використання власності, якщо на момент отримання було відомо, що подібна власність виникла в результаті кримінальної діяльності чи участі в подібній діяльності;
- участь у будь-яких діях, об'єднання з метою здійснення, спроби здійснення і надання допомоги, співучасть, сприяння і консультування здійснення будь-яких дій, зазначених вище.

"Власність" означає будь-які активи, матеріальні або нематеріальні, рухомі або нерухомі, відчутні або невідчутні, а також юридичні документи або інструменти, що підтверджують право на або участь у певних активах, а "кримінальна діяльність" – будь-який вид кримінальної участі у вчиненні серйозного злочину (перелік серйозних злочинів також визначається по новому).

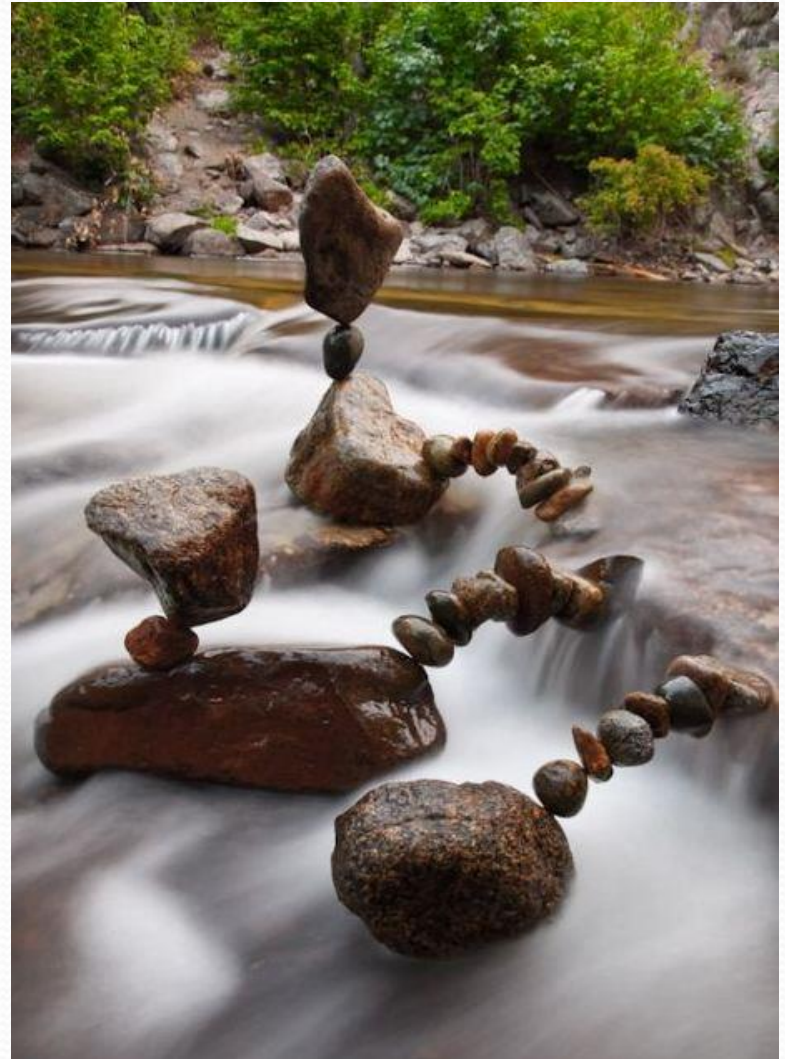
Стаття 301

Міжнародна конвенція про припинення обігу порнографічних видань і торгівлі ними (12 вересня 1923 р., СРСР приєднався до Конвенції 08.07.1935 р.) постановила, що підлягають покаранню:

- 1) виготовлення або зберігання творів, малюнків, гравюр, картин, друкованих видань, зображень, афіш, емблем, фотографій, кінематографічних фільмів або інших порнографічних предметів, з метою їхнього продажу або поширення, **або ж публічного їх виставляння;**
- 2) ввезення, провезення, **вивезення**, або **пуск їх тим чи іншим шляхом в обіг;**
- 3) **торгівля ними**, здійснення з ними будь-яких операцій, поширення їх, **публічне їх виставляння** або ж систематичне **здавання у прокат;**
- 4) будь-яке **анонсування шляхів, через які відповідні видання можна дістати.**

Статті 149, 150?

У Конвенції МОП про примусову чи обов'язкову працю (№ 29, 28 червня 1930 р., ратифікована Україною 10.08.1956 р.) вказано, що незаконне **залучення до примусової чи обов'язкової праці** переслідується у кримінальному порядку (ст. 25).

Статті 302, 303

Конвенція про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією проституції третіми особами (2 грудня 1949 р., СРСР приєднався до Конвенції 15.11.1954 р.) фактично скасувала Міжнародний договір про боротьбу з торгівлею білими рабіннями від 18 травня 1904 р., а також Міжнародні конвенції про боротьбу з торгівлею білими рабіннями від 4 травня 1910 р., про боротьбу з торгівлею жінками і дітьми від 30 вересня 1921 р., про боротьбу з торгівлею повнолітніми жінками від 11 жовтня 1933 р., і зобов'язала Сторін застосовувати покарання до кожного, хто **для вдоволення похоті іншої особи:**

- 1) зводить, **умовляє або спокушає** з метою проституції іншу особу, **навіть за згодою цієї особи;**
- 2) експлуатує проституцію іншої особи, **навіть за згодою цієї особи,** а також до кожного, хто:
- 3) утримує будинок розпусти чи управляє ним або **свідомо фінансує чи бере участь у фінансуванні будинку розпусти;**
- 4) **здає в оренду або наймає будівлю чи інше місце, або частину такого,** знаючи, що вони будуть використані з метою проституції третіми особами.

Стаття 149?

Додатковою конвенцією про скасування рабства, работоргівлі та інститутів і звичаїв, подібних до рабства (7 вересня 1956 р., ратифікована СРСР 16.02.1957 р.) встановлено, що вважаються злочинами, за які винні підлягають кримінальному покаранню:

- 1) работоргівля – перевезення або спроба перевезення рабів з однієї країни в іншу будь-якими транспортними засобами та співучасть у цьому;
- 2) рабство й інститути і звичаї, подібні до рабства – покалічення, **таврування раба або особи у підневільному стані** випалюванням чи іншим способом, щоб відзначити такий їх стан, або з метою їх покарання, або з іншої причини, та співучасть у таких діях;
- 3) обернення іншої особи в рабство, або **схиляння іншої особи до віддання себе або особи, залежної від цієї іншої особи, у рабство**, або замах на вчинення таких дій, або співучасть у них, або **участь у таємній змові для вчинення таких дій**;
- 4) **схиляння іншої особи до віддачі себе або особи, залежної від цієї іншої особи, у підневільний стан**, що є результатом інститутів або звичаїв, подібних до рабства, замах на такий злочин, співучасть в ньому або **участь в таємній змові** для його вчинення.

Стаття 161?

Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації (21 грудня 1965 р., постановою Верховної Ради України від 4 лютого 1994 р. № 3936-XII прийняті поправки до Конвенції) оголосила злочином, що карається за законом:

- 1) **всьяке поширення ідей, оснований на расовій перевазі або ненависті, всьяке підбурювання до расової дискримінації, а також усі акти насильства або підбурювання до таких актів**, спрямованих проти будь-якої раси чи групи осіб іншого кольору шкіри або етнічного походження, а також подання будь-якої допомоги для проведення расистської діяльності, включаючи її фінансування;
- 2) участь в організаціях чи в пропагандистській діяльності, які заохочують расову дискримінацію та підбурюють до неї.

Частина 2 статті 172?

Держави-учасниці **Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок** (18 грудня 1979 р., ратифікована Україною 24.12.1980 р.) зобов'язуються, зокрема, приймати відповідні законодавчі заходи, включаючи санкції, для заборони усякої дискримінації щодо жінок (ст. 2).

Для попередження дискримінації щодо жінок через заміжжя або материнство і гарантування їм ефективного права на працю держави-учасники мають ужити відповідних заходів для заборони, під погрозою застосування санкцій, **звільнення з роботи на підставі вагітності або відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами або дискримінацію через родинний стан при звільненні** (ст. 11).

Статті 126, 127, 365, 373?

У Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання (10 грудня 1984 р.), ратифікованій згідно з Указом Президії Верховної Ради УРСР від 26.01.1987 № 3484-XI, визначено термін "**катування**" - дію, якою будь-якій особі умисно заподіюються сильний біль або страждання, фізичне чи моральне, щоб отримати від неї або від третьої особи відомості чи визнання, покарати її за дії, які вчинила вона або третя особа чи у вчиненні яких вона підозрюється, а також залякати чи примусити її або третю особу, чи з будь-якої причини, що ґрунтується на дискримінації будь-якого виду, коли такий біль або страждання **заподіюються державними посадовими особами чи іншими особами, які виступають як офіційні, чи з їх підбурювання, чи з їх відома, чи за їх мовчазної згоди.**

В цей термін не включаються біль або страждання, що виникли внаслідок лише законних санкцій, невіддільні від цих санкцій чи спричиняються ними випадково (ст. 1).

Кожна держава-сторона забезпечує згідно з її кримінальним законодавством розгляд актів катування як злочинів (ст. 16).

Статті 137, 148, 149, 150, 150-1, 155, 156, 166, 167, 304, 309...

Згідно з **Конвенцією ООН про права дитини** (20 листопада 1989 р.), ратифікованою Постановою Президії Верховної Ради УРСР від 27.02.1991 р. № 789-XII, Держави-учасниці приймають законодавчі заходи з метою забезпечення захисту дитини від:

- усіх форм фізичного чи психологічного насильства, **образ** і зловживання, відсутності турботи чи недбалого поводження, **грубого поводження** і експлуатації, включаючи сексуальні зловживання з боку батьків, законних опікунів чи інших осіб (ст. 19);
- економічної експлуатації та від **виконання будь-якої роботи, яка може становити небезпеку для її здоров'я чи служити перешкодою в отриманні нею освіти, або заподіювати шкоду її здоров'ю, фізичному, розумовому, духовному, моральному і соціальному розвитку** (ст. 32);
- незаконного вживання наркотичних засобів і психотропних речовин, використання дітей у протизаконному виробництві їх і торгівлі ними (ст. 33);
- усіх форм сексуальної експлуатації і сексуального зваблювання (ст. 34);
- викрадення, торгівлі ними, їх контрабанди (ст. 35).

Статті 149, 150, 150-1, 301, 303, 304, 309

Конвенція МОП про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці (№ 182, 17 червня 1999 р.), ратифікована Україною згідно з Законом від 05.10.2000 р. № 2022-ІІІ, визначила, що "найгірші форми дитячої праці", за які кожна держава-учасниця Конвенції має вжити усіх необхідних заходів для введення та застосування кримінальних або, залежно від обставин, інших санкцій, включає:

- а) усі форми рабства або практику, подібну до рабства, як наприклад, продаж дітей та торгівля ними, боргова кабала та кріпосна залежність, а також примусова чи обов'язкова праця, включаючи примусове чи обов'язкове вербування дітей для використання їх у збройних конфліктах;
- б) використання, вербування або пропонування дитини для заняття проституцією, виробництва порнографічної продукції чи для порнографічних вистав;
- в) **використання, вербування або пропонування дитини для незаконної діяльності**, зокрема, для виробництва та продажу наркотиків, як це визначено у відповідних міжнародних договорах;
- г) **роботу, яка за своїм характером чи умовами, в яких вона виконується, може завдати шкоди здоров'ю, безпеці чи моральності дітей.**

Стаття 149

Згідно з **Протоколом про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності** (15 листопада 2000 р.), ратифікованим Україною згідно з Законом від 04.02.2004 р. № 1433-IV, "**торгівля людьми**", яку кожна Держава-учасниця зобов'язана криміналізувати, – це здійснювані з метою експлуатації умисні:

- 1) вербування;
- 2) перевезення;
- 3) передача;
- 4) приховування або
- 5) одержання людей шляхом погрози силою, її застосування або інших форм примусу, викрадення, шахрайства, обману, зловживання владою або уразливістю становища, або шляхом підкупу (у вигляді платежів або вигод), для одержання згоди особи, яка контролює іншу особу.

Статті 143, 149, 150, 169, 303

Факультативним протоколом до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції і дитячої порнографії, визначені терміни: "торгівля дітьми"; "дитяча проституція"; "дитяча порнографія" і кожна держава-учасниця зобов'язалась встановити кримінальну відповідальність за такі діяння, незалежно від того, були вони вчинені на національному чи транснаціональному рівні, в індивідуальному чи організованому порядку:

- 1) у контексті торгівлі дітьми:
 - а) пропозиція, передача чи отримання будь-якими засобами дитини з метою: сексуальної експлуатації дитини; передачі органів дитини за винагороду; використання дитини на примусових роботах;
 - б) неправомірне схиляння в якості **посередництва до згоди на усиновлення дитини з порушенням міжнародно-правових актів щодо усиновлення;**
- 2) пропозиція, отримання, передача чи надання дитини для цілей дитячої проституції;
- 3) виробництво, розподіл, розповсюдження, імпорт, експорт, пропозиція, продаж або зберігання у вищезазначених цілях дитячої порнографії.

...

Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства (Конвенцію ратифіковано з заявами Законом № 4988-VI від 20.06.2012).

Глава VI . Матеріальне кримінальне право

Стаття 18. Сексуальне насильство

Стаття 19. Правопорушення, що стосуються дитячої проституції

Стаття 20. Правопорушення, що стосуються дитячої порнографії

Стаття 21. Правопорушення, що стосуються участі дитини в порнографічних виставах

Стаття 22. Розбещення дітей

Кожна Сторона вживає необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення криміналізації **умисного спонукання дитини, яка не досягла віку, передбаченого пунктом 2 статті 18 цієї Конвенції, спостерігати за сексуальним насильством або діяльністю сексуального характеру, навіть якщо вона не бере в цьому участі.**

Стаття 23. Домагання дитини для сексуальних цілей

Кожна Сторона вживає необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення криміналізації **умисної пропозиції, зробленої дорослою людиною за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, зустрітися з дитиною, яка не досягла віку, передбаченого пунктом 2 статті 18 цієї Конвенції, для скоєння проти неї одного з правопорушень, передбачених підпунктом «а» пункту 1 статті 18 або підпунктом «а» пункту 1 статті 20 цієї Конвенції, якщо після цієї пропозиції відбулись істотні дії, що призвели до такої зустрічі.**

...

Рамкове рішення Ради ЄС "Про боротьбу із сексуальною експлуатацією дітей і дитячою порнографією" (2004/68/ЮВС від 22 грудня 2003 р.).

У ст. 1 Рамкового рішення дано визначення поняття "дитячої порнографії" – як будь-якого порнографічного матеріалу, що відтворює для візуального перегляду: i) реальну дитину, яка активно або пасивно бере участь у відверто сексуальній поведінці, включаючи похитливу демонстрацію статевих органів чи лобкової області дитини, або ii) реальну людину, яка виглядає як дитина, що бере участь у зазначеній поведінці, або iii) правдоподібні зображення неіснуючої дитини.

Згідно зі ст.ст. 2 і 3, кожна держава-член уживає необхідних заходів до того, щоб підлягали покаранню такі умисні діяння:

- a) примус дитини до заняття проституцією або до участі в порнографічних спектаклях, або вилучення з неї прибутків, або експлуатація дитини будь-яким іншим способом у подібних цілях;
- b) вербування дитини з метою заняття її проституцією або участі в порнографічних спектаклях;
- c) заняття діями сексуального характеру з дитиною, прибігаючи до якого-небудь з наступних засобів: i) з використанням примусу, насильства чи погроз; ii) шляхом пропозиції грошей або інших форм винагороди чи оплати за дії сексуального характеру, якими займається дитина; iii) шляхом зловживання визнаним становищем довіри, авторитету або впливу на дитину,

а також умисні діяння щодо дитячої порнографії:

- a) виробництво;
- b) збут, поширення або передача;
- c) пропозиція або відкриття доступу до дитячої порнографії;
- d) придбання або зберігання.

Статті 306-309

Єдина конвенція про наркотичні засоби (30 березня 1961 р., з поправками, внесеними до неї відповідно до Протоколу про поправки до Єдиної конвенції про наркотичні засоби від 25 березня 1972 р., до якого Україна приєдналась згідно з Законом від 02.11.2000 р. № 2082-III), яка скасувала усі раніше прийняті конвенції з цих питань, крім Конвенції 1936 р.,

визначила терміни: "наркотичний засіб"; "опій"; "опійний мак"; "макова солома"; "культивування"; "незаконний оборот"; "ввіз" і "вивіз"; "виготовлення"; "виробництво",

а також встановила, що Сторони, з додержанням своїх конституційних обмежень, мають визнати караними діями умисні:

культивування та вироблення, виготовлення, видобування, приготування, зберігання, пропонування, пропонування з комерційними цілями, розподіл, купівля, продаж, доставка на яких би то не було умовах, **маклерство**, відправка, перевідправка транзитом, перевезення, ввіз і вивіз наркотичних засобів на порушення цієї Конвенції

та всяку іншу дію, яка, на думку Сторін, може бути порушенням цієї Конвенції.

Статті 209, 306-309, 313

Конвенція ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин ("Віденська конвенція"), ратифікована Постановою Верховної Ради УРСР від 25.04.1991 р. № 1000-XII. Згідно з нею, кожна Сторона має визнати злочинними такі умисні дії, що об'єднуються у Конвенції поняттям "незаконний обіг":

- 1) виробництво, виготовлення, екстрагування, приготування, пропозиція, пропозиція з метою продажу, розповсюдження, продаж, постачання на будь-яких умовах, посередництво, переправлення, транзитне переправлення, транспортування, імпорт або експорт будь-якого наркотичного засобу чи будь-якої психотропної речовини на порушення положень Конвенції 1961 р., цієї Конвенції і Конвенції 1971 р., а так само зберігання або купівлю будь-якого наркотичного засобу або психотропної речовини для цілей будь-якого з видів діяльності, перелічених вище;
- 2) культивування опійного маку, кокаїнового куща або рослини каннабіс з метою виробництва наркотичних засобів на порушення положень Конвенції 1961 р. і цієї Конвенції;
- 3) виготовлення, транспортування або розповсюдження обладнання, матеріалів або речовин, зазначених у Таблиці I і Таблиці II, якщо відомо, що вони призначені для використання з метою незаконного культивування, виробництва або виготовлення наркотичних засобів або психотропних речовин;
- 4) організацію, керівництво або фінансування будь-яких перелічених вище правопорушень;
- 5) конверсію або переведення власності, якщо відомо, що така власність отримана внаслідок будь-якого з перелічених вище (предикатних) правопорушень, або внаслідок участі у них, з метою приховання або утаювання незаконного джерела власності або з метою надання допомоги будь-якій особі, яка бере участь у вчиненні таких правопорушень, з тим, щоб вона могла ухилитися від відповідальності за свої дії;
- 6) приховання або утаювання справжнього характеру, джерела, місцезнаходження, способу розпорядження, переміщення, справжніх прав стосовно власності або її належності, якщо відомо, що така власність одержана внаслідок предикатного правопорушення, або внаслідок участі у ньому.

Крім того, з урахуванням своїх конституційних положень і основних принципів своєї правової системи, кожна Сторона має визнати злочинними такі умисні дії:

- 7) придбання, володіння або використання власності, якщо в момент її одержання було відомо, що така власність отримана внаслідок предикатного правопорушення, або внаслідок участі у ньому;
- 8) володіння обладнанням або матеріалами чи речовинами, зазначеними у Таблиці I і Таблиці II, якщо відомо, що вони використовуються або призначені для використання з метою незаконного культивування, виробництва або виготовлення будь-яких наркотичних засобів або психотропних речовин.

Статті 201, 298, 438

У Конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту (Гаага, 14 травня 1954 р., ратифікована УРСР 09.01.1956 р.) дано визначення культурних цінностей і передбачено, що Сторони зобов'язуються, зокрема:

- 1) заборонити використання цих цінностей, споруджень для їхнього захисту і безпосередньо прилягаючих до них ділянок з метою, що може привести до руйнування або пошкодження цих цінностей у випадку збройного конфлікту;
- 2) забороняти, попереджати і припиняти будь-які акти крадіжки, грабежу або **незаконного привласнення культурних цінностей, акти вандалізму щодо них і реквізицію культурних цінностей, розташованих на території іншої Сторони.**

Стаття 201

Конвенція ЮНЕСКО про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності (14 листопада 1970 р., ратифікована СРСР 10.02.1988 р.), дала визначення культурних цінностей і зобов'язала Сторони піддавати кримінальному або адміністративному покаранню усіх осіб, які порушили заборони щодо:

- а) вивезення зі своєї території культурних цінностей без посвідчення, яким надається дозвіл на вивезення;
- б) ввезення культурних цінностей, викрадених з музею або релігійного чи світського історичного пам'ятника, або подібної установи іншої держави – учасника Конвенції.

Статті 262, 263, 263-1 (+)

Держави-учасниці Протоколу проти незаконного виготовлення й обігу вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів до неї, що доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності (31 травня 2001 р.), мають криміналізувати:

- 1) незаконне виготовлення вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів до неї;**
- 2) їх незаконний обіг;**
- 3) фальсифікацію або незаконне видалення, знищення або зміну маркірування на вогнепальній зброї.**

Статті 361 – 363-1

Конвенція про кіберзлочинність (Будапешт, 23 листопада 2001 р.), ратифікована Україною 07.09.2005 р. Російські автори вже пропонують переглянути структуру комп'ютерних злочинів, визначених КК Росії, і покласти в її основу класифікацію, запропоновану Конвенцією. Усі правопорушення, визначені цією Конвенцією як такі, що кожна Сторона, відповідно до її внутрішнього законодавства, має криміналізувати, поділені на чотири основних групи.

Перша – це правопорушення проти конфіденційності, цілісності та доступності комп'ютерних даних і систем, а саме:

- 1) незаконний доступ – умисний доступ до цілої комп'ютерної системи або її частини без права на це. На розсуд Сторони, вона може криміналізувати це діяння, лише якщо воно було вчинене шляхом порушення заходів безпеки з метою отримання комп'ютерних даних або з іншою недобросовісною метою, або по відношенню до комп'ютерної системи, поєднаної з іншою комп'ютерною системою (ст. 2);
- 2) нелегальне перехоплення – умисне перехоплення технічними засобами, без права на це, передач комп'ютерних даних, які не є призначеними для публічного користування, які проводяться з, на або всередині комп'ютерної системи, включаючи електромагнітні випромінювання комп'ютерної системи, яка містить в собі такі комп'ютерні дані. На розсуд Сторони, вона може криміналізувати це діяння, лише якщо воно було вчинене з недобросовісною метою або по відношенню до комп'ютерної системи, поєднаної з іншою комп'ютерною системою (ст. 3);
- 3) втручання у дані – умисне пошкодження, знищення, погіршення, зміна або приховування комп'ютерної інформації без права на це. На розсуд Сторони, вона може криміналізувати це діяння, лише якщо воно завдало серйозну шкоду (ст. 4);
- 4) втручання у систему – умисне серйозне перешкоджання функціонуванню комп'ютерної системи шляхом введення, передачі, пошкодження, знищення, погіршення, заміни або приховування комп'ютерних даних без права на це (ст. 5);
- 5) зловживання пристроями:
 - 5.1) вчинені без права на це умисні виготовлення, продаж, придбання для використання, розповсюдження або надання для використання іншим чином:
 - пристроїв, включаючи комп'ютерні програми, створених або адаптованих для використання, в першу чергу, для вчинення будь-якого зі злочинів, перерахованих у статтях 2–5;
 - комп'ютерних паролів, кодів доступу або подібних даних, за допомогою яких можна здобути доступ до усієї або частини комп'ютерної системи з наміром використання її для вчинення будь-якого зі злочинів, перерахованих у статтях 2–5;
 - 5.2) володіння пристроєм, включаючи комп'ютерні програми, комп'ютерним паролем, кодом доступу або подібними даними, за допомогою яких можна здобути доступ до усієї або частини комп'ютерної системи, з наміром їх використання для вчинення будь-якого зі злочинів, перерахованих у статтях 2–5 (ст. 6).

На розсуд Сторони, вона може криміналізувати зазначене у ст. 6 Конвенції діяння, лише якщо особа володіє певною кількістю зазначених предметів, а також може не криміналізувати умисні виготовлення і придбання для використання зазначених у ст. 6 предметів.

... + статті 163, 190 (ч. 3), 200, 301

Друга – правопорушення, пов'язані з комп'ютерами:

- 1) підробка, пов'язана з комп'ютерами (ст. 7);
- 2) **шахрайство, пов'язане з комп'ютерами – умисне вчинення, без права на це, дій, що призводять до втрати майна іншої особи шляхом: будь-якого введення, зміни, знищення чи приховування комп'ютерних даних, або будь-якого втручання у функціонування комп'ютерної системи, – з шахрайською або нечесною метою набуття, без права на це, економічних переваг для себе чи іншої особи (ст. 8).**

Третя – правопорушення, пов'язані зі змістом комп'ютерної інформації, а саме з дитячою порнографією. Це умисне вчинення, без права на це, таких дій щодо дитячої порнографії: а) вироблення з метою її розповсюдження за допомогою комп'ютерних систем; б) пропонування або надання доступу до неї за допомогою комп'ютерних систем; с) розповсюдження або передавання її за допомогою комп'ютерних систем; **d) набуття її за допомогою комп'ютерних систем для себе чи іншої особи; e) володіння нею у комп'ютерній системі чи на комп'ютерному носії інформації.**

Конвенція допускає для Сторін можливість не імплементації пунктів d і e.

Згідно з Законом про ратифікацію Конвенції, Україна залишила за собою право не застосовувати повністю підпункт 1.d ст. 9 Конвенції. Таке рішення є невідповідним законодавству України. Застереження треба було сформулювати таким чином, що Україна залишає за собою право не застосовувати підпункт 1.d тільки у частині умисного незаконного здобуття дитячої порнографії за допомогою комп'ютерних систем для себе.

... + стаття 176

Четверта – правопорушення, пов'язані з авторським та суміжними правами:

- 1) порушення авторських прав, як це визначено законодавством Сторони у відповідності до її зобов'язань за Паризьким Актом 24 липня 1971 р. щодо Бернської Конвенції про захист літературних та художніх творів, Угодою про торгівельні аспекти прав інтелектуальної власності і Угодою BOIV про авторське право, за винятком будь-яких моральних прав, які надаються такими Конвенціями, у випадку, коли такі дії **вчинені** свідомо, **у комерційних розмірах** і за допомогою комп'ютерних систем;
- 2) порушення суміжних прав, як це визначено законодавством Сторони у відповідності до її зобов'язань за Міжнародною Конвенцією про захист виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (Римська конвенція), Угодою про торгівельні аспекти прав інтелектуальної власності і Угодою BOIV про виконання і фонограми, за винятком будь-яких моральних прав, які надаються такими Конвенціями, у випадку, коли такі дії вчинені свідомо, **у комерційних розмірах** і за допомогою комп'ютерних систем (ст. 10).

Статті 200, 361-363-1

Рамкове рішення Ради ЄС "Про боротьбу з шахрайством та підробкою безготівкових платіжних засобів" (2001/413/ЮВС від 28 травня 2001 р.). У статтях 2-4 визначені три типи злочинів, які кожна держава-член має визначити як такі:

- 1) **злочини, пов'язані з платіжними засобами** – вчинені умисно, принаймні стосовно кредитних карток, карток єврочеків, інших карток, виданих фінансовими установами, дорожніх чеків, єврочеків, інших чеків та векселів:
 - a) крадіжка або інше протиправне привласнення платіжного засобу;
 - b) підробка або фальсифікація платіжного засобу з метою використання в шахрайстві;
 - c) прийняття, отримання, переміщення, продаж або передання будь-якій особі або володіння вкраденим або іншим чином привласненим, або підробленим чи сфальсифікованим платіжним засобом, з метою його використання в шахрайстві;
 - d) шахрайське використання викраденого чи іншим чином протиправно привласненого або підробленого чи сфальсифікованого платіжного засобу (ст. 2);
- 2) **злочини, пов'язані з комп'ютерами** – умисне здійснення або спричинення трансферту грошей чи грошових сум і, таким чином, спричинення неправомірних втрат майна іншої особи, із наміром отримати неправомірні економічні прибутки для особи, яка вчиняє злочин, або для третьої особи, шляхом:
 - введення, зміни, знищення або блокування комп'ютерних даних, зокрема, ідентифікаційних даних, без наявності на це права, або
 - втручання в функціонування комп'ютерної програми або системи, без наявності на це права (ст. 3);
- 3) **злочини, пов'язані зі спеціально пристосованими пристроями** – умисне шахрайське створення, прийняття, отримання, продаж або передання іншій особі або володіння:
 - інструментами, виробами, комп'ютерними програмами та будь-якими іншими засобами, особливо пристосованими для здійснення будь-яких із злочинів, зазначених у п. (b) ст. 2;
 - комп'ютерними програмами, метою яких є здійснення будь-яких із злочинів, зазначених у ст. 3 (ст. 4).

Стаття 161?

Згідно з Додатковим протоколом до Конвенції про кіберзлочинність про інкримінування расистських актів і вчиненої ксенофобії за допомогою інформаційних систем (ETS № 189, 28 січня 2003 р.), кожна Сторона повинна визнати злочинами діяння, які полягають у **поширенні через інформаційні системи** расистських матеріалів, погроз і образ інших людей з тієї причини, що вони належать до певної расової, національної, релігійної тощо групи.

Стаття 323?

Сторони Конвенції проти допінгу (ETS № 135, 16 листопада 1989 р.), ратифікованою Україною згідно з Законом від 15.03.2001 р. № 2295-III, зобов'язались прийняти законодавство, спрямоване на обмеження наявності (включаючи положення щодо **обігу, володіння, ввезення, розповсюдження і продажу**) і використання у спорті заборонених допінгових препаратів та допінгових методів, особливо анаболічних стероїдів.

Статті 293, 295, 296?..

Європейська конвенція про насильство та неналежну поведінку з боку глядачів під час спортивних заходів, і зокрема футбольних матчів (ETS № 120, 19 серпня 1985 р.), ратифікована Україною згідно з Законом від 15.11.2001 р. № 2791-III, стосується не лише футбольних матчів, а усіх видів спорту та спортивних заходів із можливим насильством або неналежною поведінкою з боку глядачів. Сторони зобов'язуються прийняти законодавство, яке передбачає призначення відповідних покарань щодо осіб, визнаних винними в учиненні **правопорушень, пов'язаних із насильством або неналежною поведінкою з боку глядачів.**

Стаття 369-3?

Конвенція Ради Європи проти маніпулювання спортивними змаганнями
(Конвенцію ратифіковано Законом № 1752-VIII від 16.11.2016).

Стаття 15. Кримінальні злочини, пов'язані з маніпулюванням спортивними змаганнями

1. Кожна Сторона забезпечує, щоб її національне законодавство передбачало кримінальні санкції за маніпулювання спортивними змаганнями, коли це стосується **примусової, корупційної або шахрайської діяльності**, як це визначено її внутрішнім законодавством.

Стаття 16. Відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, пов'язаних з маніпулюванням спортивними змаганнями

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих або інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання кримінальними злочинами відповідно до її внутрішнього законодавства поведінку, зазначену в пунктах 1 і 2 статті 9 Конвенції РЄ про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом і про фінансування тероризму, у пункті 1 статті 6 Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності (2000 р.) або в пункті 1 статті 23 Конвенції ООН проти корупції (2003 р.), згідно з умовами, зазначеними у них, коли предикативний злочин сприяє зростанню прибутку та є одним із зазначених у статтях 15 та 17 цієї Конвенції, а також в будь-якому випадку, у разі вимагання хабара, корупційної діяльності та шахрайства.

Стаття?

26 липня 1995 р. в рамках ЄС була прийнята **Конвенція про захист фінансових інтересів Європейських співтовариств**. У ній держави-члени зобов'язались описати у національному законодавстві склад "шахрайських дій як невігідних для інтересів ЄС":

- а) стосовно витрат – як будь-яку умисну дію чи бездіяльність щодо:
 - використання або представлення фальшивих, неправильних або неповних актів чи документів, що має наслідком розтрату або незаконне використання фондів із загального бюджету ЄС чи бюджетів, що управляються ЄС або від імені ЄС;
 - не розкриття інформації, порушуючи особливі зобов'язання, із таким же наслідком;
 - зловживання такими фондами з метою іншою ніж та, з якою вони були надані;
- б) стосовно доходів – як будь-яку умисну дію чи бездіяльність щодо:
 - використання або представлення фальшивих, неправильних або неповних актів чи документів, що має наслідком незаконне зменшення джерел загального бюджету ЄС чи бюджетів, що управляються ЄС або від імені ЄС;
 - не розкриття інформації, порушуючи особливі зобов'язання, з таким же наслідком;
 - зловживання законно отриманими прибутками, з таким же наслідком.

Статті?

Рамкове рішення Ради ЄС "Про кримінально-правову охорону навколишнього середовища" (2003/80/ЮВС від 27 січня 2003 р.).

У ст. 2 міститься перелік умисних діянь, які мають бути криміналізовані, а у ст. 3 зазначено, що кожна держава-член має визнати як злочини діяння, перераховані у ст. 2, вчинені через необережність, або, як мінімум, через злочинну недбалість:

- a) вивільнення, емісія або занесення великої кількості речовин чи іонізуючої радіації у повітря, ґрунт або воду, що спричинило смерть чи серйозну шкоду будь-якій особі;
- b) протиправне вивільнення, емісія або занесення великої кількості речовин чи іонізуючої радіації у повітря, ґрунт чи воду, що потягло або створило можливість їх істотного погіршення, або спричинило смерть чи серйозну шкоду будь-якій особі або об'єктам, що захищаються (у т.ч. пам'ятникам), власності, тваринам чи рослинам;
- c) протиправна утилізація, переробка, зберігання, транспортування, експорт або імпорт відходів, у т.ч. небезпечних, що спричинило смерть чи серйозну шкоду будь-якій особі, або значну шкоду стану повітря, ґрунту, води, тваринного чи рослинного світу;
- d) протиправне введення в експлуатацію фабрик, що здійснюють небезпечну діяльність, яка, незалежно від введення їх в експлуатацію, заподіює або створює погрозу заподіяння смерті чи серйозної шкоди будь-якій особі, або значної шкоди стану повітря, ґрунту, води, тваринного чи рослинного світу;
- e) протиправне виробництво, переробка, зберігання, використання, транспортування, експорт або імпорт матеріалів, що розщеплюються, або інших небезпечних радіоактивних речовин, що спричинило або здатне спричинити смерть або серйозну шкоду будь-якій особі, або значну шкоду стану повітря, ґрунту, води, тваринного чи рослинного світу;
- f) протиправний утримання, піймання, заподіяння шкоди, убивство або торгівля видами дикої флори і фауни чи їхньою частиною, які захищаються національним правом з метою недопущення їхнього вимирання;
- g) незаконна торгівля озоноруйнуючими речовинами.